

Monumentnummer*: 510924

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 04 september 2000
Kadaster deel/nr 82966/180

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Rekken Berkelland Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Rekken

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Eibergen M 1510

Omschrijving**

Omschrijving

De in fasen ontstane BOERDERIJ UENK, behorende tot het boerderijcomplex Uenk, is in 1827 ontstaan door een verbouwing van een oudere boerderij (zoals de gevelsteen in de westelijke zijgevel aangeeft: "IN DEN JARE 1827 HEBBEN WIJ DIT HUIS HERBOUWD EN MET ONS HART OP GOD VERTROUWD WIL ONS HEER IN ALS ONZ WERKEN NAAR ZIEL EN LIGCHAAM STERKEN J.R. J.G.P."). In 1827 werd het voorhuis (west) van de oudere boerderij gesloopt en herbouwd. Het achterhuis/bedrijfsgedeelte (oost) werd behouden. In 1887 werd het achterhuis gesloopt en geheel herbouwd waarbij de oude gebinten werden hergebruikt. De in rode baksteen opgetrokken boerderij heeft een rechthoekige plattegrond, een dwars voorhuis en een bedrijfsgedeelte waarin van oorsprong een langdeel. Het voorhuis (een bouwlaag hoog en oorspronkelijk voorzien van een graanzolder) heeft een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt schilddak en op de nok een bakstenen schoorsteen. De deel wordt overkapt door een aangekapt zadeldak met gesmoorde Hollandse pannen. Het voorhuis werd omstreeks 1904 gemoderniseerd. De zeven traveeën brede voorgevel werd boven de middelste drie traveeën uitgebouwd tot een tuitgevel met schouderstukken. De tuitgevel is voorzien van decoratieve lijsten en elementen in een neoclassicistische vormgeving, heeft op de verdieping drie T-vensters en boven in de top een rond gietijzeren roosvenster. Langs de bovenzijde van de gevels werd een kroonlijst met geometrische versieringen aangebracht, de boogvelden en de ontlastingsbogen boven de zes-ruits schuifvensters met luiken werden eveneens gedecoreerd. De entree werd gevat in een decoratieve omlijsting met hoofdstel. In de paneeldeur met bovenlicht gietijzeren roosters met medaillons. In de noordgevel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

werden de ramen van de graanzolders gehandhaafd. Tegen het grootste gedeelte van de noordgevel van de boerderij werd in de periode 1910-1912 een schuur met woongedeelte gebouwd. Het deels onderkelderde voorhuis van dit woongedeelte is ten opzichte van de oorspronkelijke boerderij wat terugliggend geplaatst. Het voorhuis heeft een beschoten topgevel en werd eind jaren '60 gedeeltelijk gewijzigd, eveneens werd toen de verdieping in gebruik genomen. Links in de voorgevel een twee-ruits kelderraam met daarboven een negen-ruits schuifraam met twee-ruits bovenlicht, entree met bovenlicht waarin een decoratieve roedenverdeling, rechts hiervan een groot raam en een entree uit de jaren '60. In de top drie stolpramen uit de jaren '60. Zowel het voorhuis als de schuur worden door een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt zadeldak overkapt. De achtergevel van deze jongere schuur is in een lijn gebouwd met de oorspronkelijke achtergevel van de boerderij. De achtergevel (oost) van de boerderij is voorzien van muurankers die het jaar van verbouwing aangeven: 1 8 8 7. Centraal, diep in de gevel geplaatste getoogde deeldeuren, links een verbrede getoogde staldeur (thans voorzien van een metalen roldeur), rechts een lage staldeur en aan weerszijden van de deeldeuren een klein stalraampje. De top is beschoten. De achtergevel is voorzien van geschulpte windveren en een gevelteken. De achtergevel van de schuur uit 1910-1912 is voorzien van twee stel getoogde deeldeuren en enkele stalraampjes. Ook hier is de geveltop beschoten en voorzien van geschulpte windveren. Op de geveltop een windvaantje met jaartal 1861 en de initialen J.R en J.G.P. De zuidelijke zijgevel van het voorhuis van de boerderij is in de jaren '60 en '70 van de 20ste eeuw verbouwd: tegen de gevel werd een serre gebouwd en een woonkamer werd voorzien van een groot venster. Rechts van dit venster een entree met omlijsting en een twee-ruits venster. Verder in deze gevel drie getoogde staldeurtjes ter plaatse van het bedrijfsgedeelte. Tegen de noordgevel van de boerderij is een jonger bouwdeel van een bouwlaag aangekapt. De boerderij is voorzien van een gepleisterde en grijs geschilderde plint. Het voorhuis uit 1827 is in de jaren '60 en '70 enigszins gewijzigd, waarbij de indeling grotendeels ongewijzigd is gebleven. De indeling van het woongedeelte dat uit 1910-1912 dateert is grotendeels ongewijzigd. De langsdeel die in 1887 werd vernieuwd en de schuur uit 1910-1912 zijn in de late jaren '60 samengevoegd tot een dwarsdeel door enkele muren tussen de beide ruimtes te verwijderen.

Waardering

De boerderij Uenk, deel uitmakende van het boerderijcomplex Uenk, is van architectuurhistorisch, cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- vanwege de ouderdom;
- als goed voorbeeld van een in fasen gegroeide en gemoderniseerde 19de-eeuwse boerderij, waarvan met name het omstreeks 1904 gemoderniseerde voorhuis een bijzonder vormgeving en decoratie in neoclassicistische stijl heeft;
- als voorbeeld van de ontwikkeling van het leven op het platteland in de Achterhoek;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tussen de boerderij en de overige onderdelen van het boerderijcomplex (schuur en droogschuur);
- vanwege de fraaie ligging van de boerderij.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument